

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

7/2014. sz. vélemény

(az EUMSZ 287. cikke (4) bekezdésének második albekezdése és 322. cikkének (2) bekezdése alapján)

az Európai Közösségek saját forrásainak rendszeréről szóló 2007/436/EK, Euratom határozat végrehajtásáról szóló 1150/2000/EK, Euratom rendeletet módosító tanácsi rendeletre irányuló javaslatról

TARTALOM

	Bekezdés
Bevezetés	1
Az uniós költségvetést finanszírozó saját források	2
A hÉa-/GNI-egyenlegek és -kiigazítások kiszámítása és költségvetés-módosítások	3–6
A Bizottság javaslata	7–9
Észrevételek	10–25
Következtetés	26

AZ EURÓPAI UNIÓ SZÁMVEVŐSZÉKE,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre, és különösen annak 287. cikke (4) bekezdésének második albekezdésére, valamint 322. cikkének (2) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára¹,

tekintettel a Tanácsnak a fent említett javaslatra vonatkozó, a Számvevőszék által 2014. november 13-án kézhez vett véleménykérésére,

tekintettel a Számvevőszéknek az Európai Közösségek saját forrásainak rendszeréről szóló korábbi véleményeire²,

tekintettel a Számvevőszék 11/2013. sz. különjelentésére³,

A KÖVETKEZŐ VÉLEMÉNYT FOGADTA EL:

Bevezetés

1. A Bizottság 2014. november 12-én elfogadta az Európai Közösségek saját forrásainak rendszeréről szóló 2007/436/EK, Euratom határozat⁴ végrehajtásáról szóló

---

¹ COM(2014) 704 final, 2014. november 12.

² 2/2012. sz. vélemény (HL C 112., 2012.4.18., 1. o.), 2/2008. sz. vélemény (HL C 192., 2008.7.29., 1. o.), 2/2006. sz. vélemény (HL C 203., 2006.8.25., 50. o.), 4/2005. sz. vélemény (HL C 167., 2005.7.7., 1. o.) és 7/2003. sz. vélemény (HL C 318., 2003.12.30, 1. o.).

³ A bruttó nemzeti jövedelemre (GNI) vonatkozó adatok helytállósága: strukturáltabb és célirányosabb megközelítés javítaná a Bizottság ellenőrzéseinek eredményességét (<http://eca.europa.eu>).

⁴ A Tanács 2007. június 7-i 2007/436/EK, Euratom határozata az Európai Közösségek saját forrásainak rendszeréről (HL L 163., 2007.6.23., 17. o.).

1150/2000/EK, Euratom rendeletet⁵ módosító tanácsi rendeletre irányuló javaslatot. A Bizottság a jelenlegi szabályok olyan módosítását javasolta, hogy a tagállamok bizonyos körülmények fennállása esetén a jelenlegi határidő után bocsáthassák rendelkezésre a hozzáadottérték-adó (héta) és a bruttó nemzeti jövedelem (GNI) egyenlegeiből és kiigazításaiból eredő saját források összegét.

Az uniós költségvetést finanszírozó saját források

2. Az éves költségvetési eljárás keretében a héa- és a GNI-alapú saját források kiszámítása úgy történik, hogy a tagállamok előre jelzett adataira egységes kulcsokat alkalmaznak. Ezeket a forrásokat ún. „tizenkettedek”⁶ befizetésével havonta bocsátják rendelkezésre, és a költségvetésben az 1., „Saját források” cím alatt jelennek meg. A GNI-alapú saját forrás célja az uniós költségvetés előzetes kiegyensúlyozása.

A héa-/GNI-egyenlegek és -kiigazítások kiszámítása és költségvetés-módosítások

3. A felülvizsgált héa- és GNI-adatok tagállamok általi éves, július 31-én⁷, ill. szeptember 22-én⁸ történő továbbítását követően a Bizottság az 1150/2000/EK, Euratom rendelet 10. cikkének 4–7. bekezdésével összhangban kiszámítja az egyenlegeket és kiigazításokat⁹, figyelembe véve a GNI-bizottság véleményét a saját

---

⁵ HL L 130., 2000.5.31., 1. o. A rendeletet legutóbb a 2009. január 26-i 105/2009/EK, Euratom tanácsi rendelet (HL L 36., 2009.2.5, 1. o.) módosította.

⁶ Lásd: az 1150/2000/EK, Euratom rendelet 10. cikkének (3) bekezdése.

⁷ Lásd: a hozzáadottérték-adóból származó saját források beszedésének végleges egységes rendszeréről szóló 1989. május 29-i 1553/89/EGK, Euratom tanácsi rendelet (HL L 155., 1989.6.7., 9. o.) 7. cikkének (1) bekezdése és 9. cikkének (1) bekezdése.

⁸ Lásd: a piaci áron számított bruttó nemzeti jövedelem összehangolásáról szóló 2003. július 15-i 1287/2003/EK, Euratom tanácsi rendelet (GNI-rendelet) (HL L 181., 2003.7.19, 1. o.) 2. cikkének (2) bekezdése.

⁹ Az (n) évre vonatkozó egyenlegeknek és kiigazításoknak kiszámítása úgy történik, hogy tényleges és naprakész számadatok aggregátumát felhasználva összevetik a tagállamok (n-1) évben rendelkezésre bocsátott héa- és GNI-alapú hozzájárulásait a kiszámított kifizetésekkel.

források meghatározásához használandó GNI-adatok megfelelőségéről. Ezt a véleményt általában október végén bocsátják ki.

4. A héa- és GNI-egyenlegekből és -kiigazításokból származó összegeket a tagállamoknak ugyanazon év decemberének első munkanapján kell rendelkezésre bocsátaniuk¹⁰. Ez kötelező határidő.

5. A héa- és GNI-egyenlegek és -kiigazítások miatt módosul a költségvetés bevételi oldala. Az ebből a pozitív vagy negatív eltérésből¹¹ eredő összeget át lehet vinni a következő évre, ezzel az (n+1) évre vonatkozó tagállami hozzájárulás vagy csökken, vagy nő.

6. Amint azt az 1150/2000/EK, Euratom rendelet 16. cikke meghatározza, a héa- és GNI-egyenlegekből és -kiigazításokból eredő teljes nettó összeget költségvetés-módosítás útján be lehet számítani, a folyó (n) évre vonatkozó saját források csökkentésével vagy növelésével is. A Bizottságnál bevett gyakorlat, hogy költségvetés-módosítással számítják be az egyenlegek és kiigazítások különbségeit¹².

A Bizottság javaslata

7. Az 1150/2000/EK, Euratom rendeletet módosító javaslat szerint bizonyos körülmények fennállása esetén a tagállamok a héa- és GNI-egyenlegekből és kiigazításokból eredő összegeket, amikor ezek kivételesen magasak¹³, a folyó év

---

¹⁰ Lásd: az 1150/2000/EK, Euratom rendelet 10. cikke.

¹¹ 2005 óta ezeknek az egyenlegeknek és kiigazításoknak a végeredménye pozitív volt, kivéve a 2009-es, 2010-es és 2013-as évet.

¹² 2005 óta a héa- és GNI-egyenlegek és -kiigazítások a legutolsó költségvetés-módosításba kerültek bele, a 2010-as és 2013-as évet kivéve.

¹³ Azaz: meghaladják vagy az egyes tagállamok teljes hozzájárulásának 2/12-ét (egyedi küszöbérték), vagy az összes tagállam összes hozzájárulása 1/12-ének felét (teljes küszöbérték).

decemberének első munkanapja és a következő év szeptemberének első munkanapja között tetszőleges napon bocsáthatnák rendelkezésre.

8. A tagállamoknak december első munkanapja előtt kell tájékoztatniuk a Bizottságot a döntésükről, valamint esedékes hozzájárulásuk befizetésének napjáról (napjairól). E források rendelkezésre bocsátásának tagállami késedelme esetén az 1150/2000/EK, Euratom rendelet 11. cikkében megszabott feltételek szerint az érintett tagállamnak kamatot kell fizetnie.

9. Ezt a javaslatot a Bizottság azért nyújtotta be, mert a 2014 októberében kiszámított héa- és GNI-egyenlegek és -kiigazítások tanúsága szerint előállhat olyan helyzet, hogy a befizetendő összegek a saját források jelenlegi rendszere értelmében kivételesen nagyok lesznek. 2014-ben ez konkrétan azért történt így, mert egyes tagállamok a források és módszerek változása miatt, valamint a Bizottság által bevezetett fennálló GNI-fenntartásokon végzett munkájukból adódóan jelentős mértékben módosították a GNI-adataikat¹⁴, és így lehetővé vált a 2002-vel kezdődő adatok aktualizálása¹⁵.

Észrevételek

10. A Bizottság javaslatának célja, hogy a halasztott befizetés lehetőségével nagyobb rugalmasságot engedjen azoknak a tagállamoknak, amelyeknek a héa- és GNI-egyenlegekből és -kiigazításokból eredően kivételesen nagy összeget kell rendelkezésre bocsátaniuk.

---

¹⁴ A saját források kiszámítására vonatkozó uniós szabályok az adott pénzügyi év héa- és GNI-adatainak módosítását az (n+4) év július 31-ig, illetve szeptember 30-ig teszik lehetővé. Ez a négyéves határidő meghosszabbítható, amennyiben a Bizottság, illetve a tagállamok úgy vélik, hogy az adatok minőségén egy adott pénzügyi évre bizonyos pontok tekintetében javítani szükséges.

¹⁵ Egy az 1995 és 2001 közötti időszakra vonatkozó egyedi fenntartás kivételével.

11. 2/2012., 2/2008. és 2/2006. sz. véleményében a Számvevőszék aggodalmát fejezte ki az uniós költségvetést finanszírozó sajátforrásrendszer jelenlegi és jövőbeni bonyolultságával és átláthatóságának hiányával kapcsolatban.
12. 11/2013. sz. különjelentésében a Számvevőszék hiányosságokra mutatott rá a saját források jelenlegi rendszere alkalmazásában, amelyek költségvetési bizonytalanságot eredményeztek a tagállamokban. Konkrétan kiemeltük, hogy az ellenőrzési folyamat hosszúsága miatt, illetve mert a Bizottság túl sok általános fenntartást alkalmaz, a tagállamok GNI-adatai akár több mint tíz évvel a tárgyévét követően is kiigazításra kerülhetnek.
13. Noha a javasolt módosítás nem foglalkozik a tagállamok költségvetési bizonytalanságának kérdésével, amely továbbra is kockázatot jelent a saját források jelenlegi rendszerében, a Számvevőszék elismeri, hogy a héa- és GNI-egyenlegek és -kiigazítások eredményezhetnek kivételesen nagy összegeket, amint az 2014-ben történt, és tudomásul veszi a Bizottság megközelítését, hogy az 1150/2000/EK, Euratom rendelet 10. cikke egy új (7a) bekezdéssel való kiegészítésével lehetővé váljon, hogy a tagállamok elhalasszák ezen összegek befizetését.
14. A befizetések elhalasztására jogosító feltételeket megszabó két kritérium, amelyeket a Bizottság a javasolt módosításban meghatározott, megfelelő, noha részben átfedik egymást¹⁶ (lásd: 7. bekezdés).

---

¹⁶ A 2004 óta eltelt évekre vonatkozó bizottsági értékelés szerint két évben, 2007-ben és 2014-ben mindkét kritérium teljesült volna, ha már akkor alkalmazták volna a módosított rendelkezést.

15. A javasolt módosítás a saját források rendszeréről szóló, jelenleg hatályos 2007/436/EK, Euratom határozat alapján alkalmazandó. 2014. május 26-án a Tanács elfogadta a fent említett 2007-es határozat helyébe lépő 2014/335/EU, Euratom határozatot¹⁷. Amikor az új határozat hatályba lép¹⁸, az 1150/2000/EK, Euratom rendelet hatályát veszti, és 2014. január 1-i visszamenőleges hatállyal a 609/2014/EU, Euratom tanácsi rendeletet¹⁹ fogják alkalmazni.

16. A Számvevőszék felhívja a figyelmet, hogy az 1150/2000/EK, Euratom rendelet javasolt módosítását ezért tükrözni kellene a fent említett rendeletben. Fontos biztosítani, hogy a 609/2014/EU, Euratom rendelet javasolt módosítását a 2014/335/EU, Euratom határozat hatálybalépésének napját megelőzően elfogadják.

17. A Számvevőszék tisztában van vele, hogy a javaslat elfogadására igen szűk időkeret áll rendelkezésre, de úgy ítéli meg, hogy a Bizottság jelenlegi rendelkezéseit a Számvevőszék észrevételeivel (lásd: 20., 23. és 25. bekezdés) összhangban ki kellene egészíteni ahhoz, hogy azok az új, 609/2014/EU, Euratom rendelet hatálybalépésével teljes értékű mechanizmust alkossanak.

18. A javasolt rendelkezés csak olyan tagállamok kapcsán említi a rendelkezésre bocsátás elhalasztásának lehetőségét, amelyeknél a „pozitív” héa- és GNI-egyenlegek és –kiigazítások jelentős összegeket eredményeztek.

19. Ha egyes tagállamoknak jelentős „negatív” héa- és GNI-egyenlegeik és -kiigazításaik vannak, a Bizottság kénytelen lehetne költségvetés-módosítás útján

---

¹⁷ HL L 168., 2014.6.7., 105. o.

¹⁸ Miután azt az összes tagállam a saját alkotmányos előírásainak megfelelően jóváhagyta.

¹⁹ A Tanács 2014. május 26-i 609/2014/EU, Euratom rendelete a tradicionális, a héa- és a GNI-alapú saját források rendelkezésre bocsátásának módszereiről és eljárásáról, valamint a készpénzigények teljesítését célzó intézkedésekről (HL L 168., 2014.6.7., 39. o.).

többletbevételt beszedni (lásd: 5–6. bekezdés). Így a 2014. októberi költségvetési bizonytalansághoz hasonló helyzet állhatna elő.

20. Annak érdekében, hogy az 1150/2000/EK, Euratom rendelet 10. cikkét a tagállamokra egységesen alkalmazzák, a Bizottságot fel kellene hatalmazni, hogy elhalaszthassa az ilyen „negatív” egyenlegekből és kiigazításokból adódó összegek visszatérítését.

21. A hatályos szabályok szerint a Bizottság az (n) év októberében számítja ki a héa- és GNI-egyenlegekből és -kiigazításokból eredő összegeket. Szükség esetén költségvetés-módosítási eljárást indít úgy, hogy azt még ugyanezen év végéig jóváhagyják. A Bizottság javaslata lehetővé teszi, hogy ezeket az összegeket bizonyos rendkívüli körülmények fennállása esetén (lásd: 7. bekezdés) (n) év decemberének eleje és (n+1) év szeptemberének eleje között lehessen rendelkezésre bocsátani.

22. Tekintetbe véve, hogy a tagállamoknak december első munkanapjáig kell dönteniük a halasztott befizetések időpontjáról (időpontjairól), fennáll az a kockázat, hogy a Bizottság csak az eljárás igen késői szakaszában tudja meghatározni a költségvetés-módosítás végleges összegét.

23. Noha a héa- és GNI-egyenlegekből és -kiigazításokból eredő befizetések elhalasztására vonatkozó tagállami döntés határidejével az volt a cél, hogy az új rendelkezést már az idei, 2014-es évben alkalmazni lehessen, ezt a határidőt a 2015-ös évtől előre kellene hozni november elejére. Ebből adódóan a befizetések elhalasztására jogosító feltételeknek megfelelő küszöbértékek kiszámításának referencia-időpontja is módosulna (vagyis megelőzné november 15-ét).

24. A Számvevőszék úgy véli, hogy a bizottsági javaslat növelheti a saját források rendszerének bonyolultságát (lásd: 11. bekezdés) és a saját források beszedésének a Bizottságra nehezedő adminisztratív terheit.

25. A módosított rendelet ezért szabjon meg egy közös, előre meghatározott ütemtervet ezekre az elhalasztott befizetésekre, hogy ekképpen korlátozza az időpontokkal, a részletfizetések számával és az összegekkel kapcsolatos bizonytalanságot.

Következtetés

26. A Számvevőszék tudomásul veszi a Bizottság azon javaslatát, hogy rendkívüli körülmények esetén el lehessen halasztani a héa- és GNI-egyenlegek és -kiigazítások befizetését. Felhívja a figyelmet, hogy ez a rendelkezés növelheti a saját források rendszerének bonyolultságát és a tagállamok költségvetési bizonytalanságát.

A Számvevőszék véleménye szerint ezért a javaslatot az új, 609/2014/EU, Euratom rendelet hatálybalépése kapcsán ki kellene egészíteni olyan értelemben, hogy az tekintetbe vegye a Számvevőszék által tett észrevételeket.

A véleményt 2014. november 27-i luxembourgi ülésén fogadta el a Számvevőszék.

a Számvevőszék nevében

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

elnök